

OSH ACCORD

BALcanOSH.net 2018

**IV INTERNATIONAL CONFERENCE
FOR REGIONAL COLLABORATION
OSH ACCORD
PRISHTINA, Kosovo 01-03.11.2018**

**PRIKUPLJANJE PODATAKA/STVARANJE BAZE
PODATAKA**

*Danijela Šuković, načelnica Direkcije za poslove zaštite na radu u
Ministarstvu rada i socijalnog staranja Crne Gore
01-03. novembar 2018. godine*

<http://www.balkanoshconference.org/>

PRIKUPLJANJE PODATAKA/STVARANJE BAZE PODATAKA

- **Zakon o zaštiti i zdravlju na radu** („Sl. list CG, br. 34/14 i 44/18);
- **Zakon o penzijskom i invalidskom osiguranju** ("Sl.list RCG", br. 54/03, 39/04, 61/04, 79/04.....47/07, Sl. list CG", br. 12/07, 13/07..... 44/15, 55/16);
- **Strategija za unapređenje zaštite i zdravlja na radu u Crnoj Gori 2016. - 2020. sa Akcionim planom implementacije;**
- **Pravilnik o sadržini i načinu izdavanja izvještaja o povredi na radu** ("Sl. list RCG", br. 18/93 od 04.06.1993).

ZAKON O ZAŠTITI I ZDRAVLJU NA RADU

Zaštita i zdravlje na radu

➤ **Zaštita i zdravlje na radu** podrazumijeva obezbjeđivanje uslova na radu koji ne dovode do povreda na radu, profesionalnih bolesti i bolesti u vezi sa radom i koji stvaraju pretpostavke za punu fizičku i psihičku zaštitu zaposlenih.

➤ **Primjena Zakona o zaštiti i zdravlju na radu (član 4 ZZZNR)**

Odredbe ovog zakona primjenjuju se na zaposlene koji rade na teritoriji Crne Gore kod pravnih lica i preduzetnika u svim djelatnostima, državnim organima, organima državne uprave, odnosno jedinicama lokalne samouprave, zaposlene koji su upućeni na rad u inostranstvo, ako su propisima zemlje prijema predviđene nepovoljnije mjere zaštite i zdravlja na radu od onih koje su predviđene ovim zakonom, ako posebnim zakonom nije drukčije određeno.

POSLODAVAC, ZAPOSLENI, KOLEKTIVNO OSIGURANJE

- **Poslodavac** je pravno lice ili preduzetnik koji zapošljava lice na osnovu ugovora o radu ili angažuje lice po bilo kom drugom pravnom osnovu.
- **Zaposleni** je lice koje radi kod poslodavca po osnovu ugovora o radu, uključujući lice koje se osposobljava za rad i pripravnik, kao i svako lice koje po bilo kom pravnom osnovu obavlja rad kod poslodavca.
- Poslodavac je dužan da zaposlene obavezno osigurava od povreda na radu, profesionalnih bolesti i bolesti u vezi sa radom (**kolektivno osiguranje**).
- Premije za osiguranje padaju na teret poslodavca, a određuju se u zavisnosti od nivoa rizika od povreda na radu, profesionalnih bolesti i bolesti u vezi sa radom.

POVREDE NA RADU

- Povredom na radu, u smislu Zakona o PIO, smatra se povreda osiguranika koja se dogodi u direktnoj, uzročnoj, prostornoj i vremenskoj povezanosti sa obavljanjem posla po osnovu koga je osiguran, prouzrokovana neposrednim i kratkotrajnim mehaničkim, fizičkim ili hemijskim dejstvom, naglim promjenama položaja tijela, iznenadnim opterećenjem tijela ili drugim promjenama fiziološkog stanja organizma.
- Povredom na radu smatra se i povreda prouzrokovana na način kako je navedeno a koju osiguranik pretrpi pri obavljanju posla na koji nije raspoređen, ali koji obavlja u interesu poslodavca kod koga je zaposlen.

POVREDE NA RADU

- Takođe, povredom na radu smatra se i povreda prouzrokovana na način kako je navedeno a koju osiguranik pretrpi na redovnom putu od stana do mjesta rada i obratno, na putu preduzetom radi izvršavanja službenih poslova i na putu preduzetom radi stupanja na rad, kao i u drugim slučajevima utvrđenim zakonom.
- Kao i oboljenje osiguranika koje je nastalo neposredno ili kao isključiva posljedica nekog nesrećnog slučaja ili više sile za vrijeme obavljanja posla po osnovu koga je osiguran ili u vezi sa njim.

PROFESIONALNE BOLESTI

- Profesionalne bolesti, u smislu Zakona o PIO, jesu određene bolesti nastale u toku osiguranja, prouzrokovane dužim neposrednim uticajem procesa i uslova rada na radnim mjestima, odnosno poslovima koje je osiguranik obavljao.
- Profesionalne bolesti, radna mjesta, odnosno poslove na kojima se te bolesti pojavljuju i uslove pod kojima se smatraju profesionalnim bolestima, utvrđuje organ državne uprave nadležan za poslove penzijskog i invalidskog osiguranja, po prethodno pribavljenom mišljenju organa državne uprave nadležnog za poslove zdravlja.

IZVJEŠTAJI

- Poslodavac je dužan da, najmanje jednom godišnje, sačini izvještaj o zaštiti i zdravlju na radu zaposlenih, koji se razmatra na organima koji vrše poslove upravljanja zajedno sa izvještajima o poslovanju.
- Poslodavac je dužan da, na zahtjev nadležnog inspektora, obezbijedi izvještaj o stanju zaštite i zdravlja na radu zaposlenih, kao i o sprovedenim mjerama u ovoj oblasti kod poslodavca.

PRIJAVA POVREDE NA RADU

- Poslodavac je dužan da odmah, a najkasnije u roku od 24 sata od nastanka, pisano prijavi Inspekciji rada svaku smrtnu, kolektivnu, tešku i drugu povredu na radu, koja uzrokuje odsustvo zaposlenog sa rada duže od tri radna dana, kao i opasnu pojavu koja bi mogla da ugrozi zaštitu i zdravlje zaposlenih.
- Poslodavac je dužan da izda zaposlenom koji je povrijeđen i zdravstvenoj ustanovi u kojoj je izvršen pregled zaposlenog izvještaj o povredi na radu, u roku i na obrascu koji se propisuje aktom organa državne uprave nadležnog za poslove zdravlja.

PRAVILNIK O SADRŽINI I NAČINU IZDAVANJA IZVJEŠTAJA O POVREDAMA NA RADU ("SL. LIST RCG", BR. 18/93)

- Ovim pravilnikom propisuje se obrazac, sadržina i način izdavanja izvještaja o povredi na radu. Prijava o povredi na radu propisana ovim pravilnikom odštampana je na obrascu A-4 uz ovaj pravilnik i čini njegov sastavni dio.
- Prijava o povredi na radu sadrži sljedeće podatke, i to:
 - podatke o preduzeću
 - podatke o povrijeđenom
 - podatke o poslovima, vremenu i mjestu povrede na radu
 - podatke o povredi na radu i mjerama zaštite na radu
 - podatke o očevidcu
 - podatke o odgovornom radniku i
 - izvještaj ljekara koji je prvi pregledao povrijeđenog.

PRAVILNIK O SADRŽINI I NAČINU IZDAVANJA IZVJEŠTAJA O POVREDAMA NA RADU ("SL. LIST RCG", BR. 18/93)

- Prijavu o povredi na radu preduzeće izdaje povrijeđenom radniku, odnosno zdravstvenoj ustanovi u kojoj je izvršen pregled radnika u roku od 24 časa od momenta saznanja za učinjenu povredu.
- Prijava o povredi na radu izdaje se u četiri primjerka.
- Prijavu o povredi na radu u koju su upisani podaci propisani ovim pravilnikom preduzeće, **u roku od tri dana**, dostavlja Fondu zdravstvenog osiguranja kod kojeg radnik ostvaruje prava utvrđena propisima o zdravstvenom osiguranju.
- Fond zdravstvenog osiguranja zadržava **dva primjerka** prijave o povredi na radu za svoje potrebe, a **ostale primjerke dostavlja preduzeću** koje **jedan primjerak dostavlja radniku**, odnosno porodici povrijeđenog radnika.

SARADNJA

- Fond za zdravstveno osiguranje (FZO), Fond penzijskog i invalidskog osiguranja Crne Gore (Fond PIO), ovlašćene zdravstvene ustanove za zdravstvenu zaštitu zaposlenih i druge zdravstvene ustanove dužni su da u vezi sa dostavljanjem podataka o povredama na radu, profesionalnim bolestima, bolestima u vezi sa radom i invalidima rada, sarađuju sa organom državne uprave nadležnom za poslove rada i da te podatke obezbjeđuju na zahtjev i mjesečno, a za svaku kalendarsku godinu, najkasnije do 28. februara naredne godine.
- Kada su u pitanju povrede na radu u Crnoj Gori, prema podacima Fonda za zdravstveno osiguranje, ukupan broj prijavljenih povreda na radu u **2016. godini je bio 720**, dok je u **2017. godini**, broj prijavljenih povreda na radu **bio 847**. U **2018. godini** broj prijavljenih povreda na radu je **318 povreda na radu**.

OBAVEZE I OVLAŠĆENJA INSPEKTORA RADA ZA OBLAST ZAŠTITE I ZDRAVLJA NA RADU

- U vršenju inspeksijskog nadzora inspektor rada za oblast zaštite i zdravlja na radu, pored obaveza i ovlašćenja utvrđenih zakonom, ima obavezu i ovlašćenje da izvrši uviđaj teških, kolektivnih i smrtnih povreda na radu.
- Prema podacima **Inspekcije rada** u periodu 2012.-2017. godine, ukupno je bilo 230 povreda na radu i to: 37 smrtnih, 184 teških i 9 kolektivnih povreda na radu.

KAZNENE ODREDBE

Novčana kazna za prekršaj pravnog, odgovornog lica i preduzetnika

➤ **Novčanom kaznom od 500 eura do 15.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:**

-odmah, a najkasnije u roku od 24 sata od nastanka, pisano ne prijavi Inspekciji rada svaku smrtnu, kolektivnu, tešku i drugu povredu na radu, koja uzrokuje odsustvo zaposlenog sa rada duže od tri radna dana, kao i opasnu pojavu koja bi mogla da ugrozi zaštitu i zdravlje zaposlenih (član 51 stav 3);

-ne izda zaposlenom koji je povrijeđen i zdravstvenoj ustanovi u kojoj je izvršen pregled zaposlenog izvještaj o povredi na radu (član 51 stav 4).

➤ Za navedeni prekršaj kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 30 eura do 1.000 eura.

PLANIRANE AKTIVNOSTI

➤ Aktivnosti koje je neophodno realizovati u narednom periodu:

- Donošenje Pravilnika o sadržini i načinu izdavanja izvještaja o povredama na radu i stavljanje van snage pravilnika koji je trenutno na snazi;
- Donošenje Registra povreda na radu;
- Donošenje Registra profesionalnih bolesti;
- Utvrđivanje liste profesionalnih bolesti.

IV INTERNATIONAL CONFERENCE
FOR REGIONAL COLLABORATION
OSH ACCORD

HVALA NA PAŽNJI!

Danijela Šuković

danijela.sukovic@mrs.gov.me

Priština, 01.-03. novembar 2018. godine